

Motion till riksdagen

1989/90:Fi12

av Lars Werner m. fl. (vpk)

med anledning av prop. 1989/90:21 om en
ny prisregleringslag

Sverige behöver en enhetlig och heltäckande prisregleringslag. Vi kan konstatera att priserna i dagligvaruhandeln och hyresnivån drabbar den vanlige lönearbetaren hårt. Det är bra att möjligheten till hyresstopp nu föreslås bli införd i den nya prisregleringslagen.

Den alltmer fortgående maktkoncentrationen, kartell- och monopolbildningarna medför ofta en obefogad överprissättning som det ska finnas möjlighet att möta med prisreglerande åtgärder. Det är nödvändigt att i situationer med en hög prisutvecklingstakt kunna slå till bromsarna. Vpk anser därför att prisregleringslagen ska kunna användas betydligt mer offensivt än vad som anges i propositionen: inte bara främst i krigssituationer och undantagsvis i fredstid.

Förutsättningarna för lagens tillämpning bör alltså inte begränsas till krig eller krigsfara. Lagen bör tillämpas när hot om eller tecken tyder på att priserna eller hyrorna tenderar att öka. Även efter en uppgång av priser eller hyror bör lagen kunna användas för att sätta stopp på ytterligare höjningar.

På detta sätt kommer lagen att fungera avskräckande på pris och hyressättningarna och nedpressande på hyres- och prisökningstakten.

Kritiken mot den gamla prisregleringslagen har från borgerligt håll främst gällt att regleringarna inte varit effektiva och att de satt de marknadsekonomiska krafterna ur spel. Vpk tror att det är nödvändigt att kunna gå in och reglera den kapitalistiska marknaden när pris- och hyresnivåerna stiger snabbt. Den kapitalistiska marknaden har hittills inte gjort sig känd för att ta några sociala hänsyn. Därför är detta politikernas uppgift utifrån socialpolitiska aspekter när detta är nödvändigt. Regeringen har här enligt vpk:s uppfattning delvis påverkats av de borgerliga marknadsekonomiska argumenten när man säger att lagen ska användas restriktivt i fredstid.

Vpk är alltså positiva till att lagen omfattar även hyresstopp för bostad och lokalhyror. Däremot bör det inte finnas någon längsta tid för ett hyresstopp så som stipuleras i lagens § 35. Vpk föreslår därför att paragraf 35 avslås och därmed utgår ur lagförslaget.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår förslaget i lagens § 35 att hyresstopp skall vara tidsbegränsat till högst sex månader.

2. att riksdagen beslutar om sådan utformning av den nya prisregleringslagen att den skall kunna nyttjas offensivt som ett mer reguljärt inslag i den ekonomiska politiken i framtid än vad regeringen föreslår i propositionen.

Mot. 1989/90
Fi12

Stockholm den 13 november 1989

Lars Werner (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margö Ingvardsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Ylva Johansson (vpk)